

agyból sikeres levélét és Romain Rolland sietett a román író megmentésére.

Néhéz, tükres utat kellett bejárni a francia írónak. Egymásután érték családások és már elfáradt a nagy életküzdelemben. Viszszavonult az embeektől, de mindig tudatában volt Tolsztoj intelmének és visszament megint az emberek közé. Messzire vezetne, ha Rollandot és művét lépésről-lépésre követnénk. Műveiről csak annyit hogy — mint említettük — 50 éves koráig alig tudtak rólok. Valósággal heroikus nemtörődéssel írta kis manzardiszobájában egyik könyvét a másik után és úgy látszott mintha az évek egészen sikertelenül suhantak volna el felette. Megírta nagy munkáit Michel Angelóról, Beethovenről és Tolsztojól és megírta mindenkifelel tiszteletes Jean Christophját.

Ekkor hirtelen valósággal reáduult a hírnév. Közvetlenül a háború előtt egy egész generáció ujjongott Romain Rolland fele. A költő azonban nem tudott örülni ennek a boldogságnak, mert hiszen megérezte és meglátta és bejósolta a háborút, ami elborította szívet. A hírnév későn érkezett a költőhöz, keserű, sikertelen évek után, csak az a „szerecsse“, hogy Rolland immár a hírnév erejével és hatalmával emelheti fel szavát egy világörület ellen. Fel akarja rázni a világ lelkiismeretét és négy éven át szenvednie kell, hogy ez a célja semmiképpen sem sikerül. Készségtelen, hogy Romain Rolland az emberiség lelkiismerete volt azokban az időkben, amint hogy a későbbi évek során is az maradt minden irásában. Az az író volt, aki semmiféle pszichózisra nem hajlott. 1914 szeptemberében írta: „Az ember nem keresi ki magának a kötelességet, mert kötelessége rákényszeríti magát az emberre, akinek most már csak egy feladata lehet, hogy ebből az özönvízből mentse ki az emberiséget. Ha vannak még emberek Európában, akik szeretik az emberiséget, emeljék fel szavukat korunk borzalma, a háború ellen.“

Nem pihen, nem nyugszik és egye csak tiltakozik a háború örülete ellen. Tőle ered a nagyszerű mondás: „Mindazok, akik a gonoszokat türik, épp olyan gonoszok, mint azok, akik a gonoszokat elkövetik“. Egyetlen volt a nagy förtégtelen heroikus harcával. A szellem felsőbbrendűségét követelte szemben az erőszakkal. A hazugságoknak nekiszegte az igazságot, a gyűlölködésnek az emberiséget. Csak természetes, hogy megrálgalmazák, hogy kigunyolták, hogy gyűlölték, hogy elhagyták, hogy száműzték Franciaországból, hogy egyetlen párt nem kelet védelmére. Nem állott melléje más, csak szenvedélyes meggyőződése és csodálatos bátorsága, amely abból állott, hogy az ember minden körülmények között, ha kell áldozatok árán is, maradjon hű önmagához.

Rolland a külföldről felhívásokat, manifestumokat, cikkeket írt, de ezzel nem elégedett meg, hanem a genfi Vörös Kereszt irodájában dolgozott, hogy a háborúban el-tüntetkről információkat szerezzen és adjon tovább. Sokan vannak akik ma sem tudják, hogy a nagy költő írta hozzájuk a néhazen várt közléseket.

Amikor később megítélték neki a Nobel-díjat, Romain Rolland egy fillért nem tartott meg magának. Minden pénzt elosztott az inségesek között.

Néhány évvel azelőtt egy gimnázista Romain Rollandról írta érettségi tételét. A fiatal ember beküldte a munkát a költőnek, aki haladéktalanul válaszolt és ezeket írta: „A háború számomra csak az emberiség nagy époszána egy tragikus epizódja. Meg kellene hámisítani az élet és halál értelmét, ha csakis a népek krízisére kellene ezt alkalmazni. A valóságban minden háború. Naponta ezerszámra zajlanak háborúk városainkban, házainkban és szíveinkben. Gondoljon csak Spinoza jelszavára: A béke nem a háború kikapcsolása, hanem az az erény, amely a lélek erősségéből fakad. És Romain Rolland hozzátette: „A fényt, amit az ember magában hord, át kell adni másoknak is“. Ezt a fényt a költő számtalan ember számára átadta. Hevenedik születésnapján bizonyára szeretettel és hálával gondolnak a nagy művészre és nagy emberre.

Cluj szívében

a Str. Reg. Ferdinand 63 sz. alatt a közönség rendelkezésére áll a

FERDINAND
ezelőtt

Schwartz-féle szálloda és ארטה ארטה étterem

Napi panzió (fűtött szoba és napi 3-szori étkezés) 100 lej. Elsőrendű konyha, tisztá, meleg szobák, pontos kiszolgálás.

A lengyelországi zsidóság mártírúma

Zsinagógákat, üzleteket robbantanak az antiszemita huligánok. A terroristák megölik egy zsidó családot. Egy egész város zsidósága a teljes összeomlás küszöbén. Vervadzatások. Súlyos zavargások az egyetemeken

Varsó, január 29. A hetek óta tartó antiszemita zavargások nemcsak folytatódnak, de egyre súlyosabb és fenyegetőbb méreteket öltenek egész Lengyelországban. Az egyetemeken dúló szüntelen veredések elviselhetetlenné tették a zsidó diákok helyzetét, míg a kisvárosok és falvak zsidóságát éhségbe taszította és állandó pánikszerű rettegésben tartja az antiszemita terrorja és erőszakos gazdasági bojkottja. Az utóbbi napok eseményeiről az alábbi jelentések számolnak be:

Zsinagógát robbantottak

Truskolas városkában, mely sorozatos antiszemita kilengések színhelye volt az utóbbi időben, pokolgépet hajítottak a zsinagógába, mely porrázta a templom berendezését és több helyen áttörte a falakat és menyezetet. Szerencsére péntek esti istentisztelet után történt a bombamerénylet, amikor a hívők elhagyták már a templomot. A templomrobbantással kapcsolatosan letartóztattak egy *Czerpyla* nevű nemzeti demokratát. A városka zsidó hitközsége isten házána megszenteltségének védelméért egynapos bojtót rendelt el a helyiség egész zsidóságá számára.

Wolsuczowski községben borzalmas tettel szaporították az utóbbi időben, a falusi zsidó lakosság ellen elkövetett gyilkosságok számát. Ebben a faluban nyolctagú terrorcsoport megölte egy zsidó kereskedő felsőtest és három gyermekét. A kereskedőt hosszú ideig terrorizálták. Legutóbb éjszaka támadt rá egy banda, megkötözték és csak nagyobb összeg ellenében tudta kiváltani magát a terroristák kezei közül. Nyomban a szomszéd községbe siettek, hogy alarmozza a rendőrséget. Elzalt a banda tagjai behatoltak házába és bestialis módon megölték feleségét és három gyermekét, míg legkisebb fiának sikerült elbujnia a gyilkosok elől. A kereskedő személyleírása alapján a környék több parasztját őrizetbe vették.

700 zsidó család teljes összeomlás előtt

Pszytyk városa hátszáz zsidó családja segélykéréssel fordult a sztarasztához, miután a nemzeti demokraták szüntelen antiszemita támadásai és a bojkott-terror minden lehetőséget elzárt a zsidó lakoságtól, hogy minimális életszükségeit megkeresse. Az átiratot a zsidó hitközség, a cionista szervezet és a zsidó gazdasági egyesületek írták alá és rámutattak arra, hogy ezelőtt mindig békecségekben élt a zsidó lakosság keresztény szomszédaival.

A lengyelországi zsidó kikereskedők központi szövetsége Pszytyk hátszáz zsidó családja nevében átiratot nyújtott át a Zsidó Távirati Irodának, amelyben rámutatnak arra, hogy a város egész zsidó községe, mintegy 2500 lélek, a végső összeomlás előtt áll. A zsidó lakosság hónapok óta a legrettenetesebb terror alatt szenved, a zsidó üzletek és műhelyek előtt a nemzeti demokraták bojkotttörvényei állanak és megakadályozzák a parasztokat, hogy vásároljanak zsidóknál. A zsidó lakosság intervenciói a sztarasztánál és a többi hatóságoknál mindaddig semmilyen eredményre nem vezettek. A bojkott legényeket és terroristákat senki sem gátolja munkájukban.

A lublini bíróság ítélete

A lublini kerületi bíróság a napokban vonta felelőségre Josef Bronysz antiszemita terrorista, aki részt vett Chaim Szyborszki hatvan éves zsidó tanító meggyilkolásában. A többi bűnösöket nem sikerült elfogni. A tárgyaláson tanuk jelentkeztek, akik azt vallották, hogy az öreg zsidó tanító provokálta a nemzeti demokraták egyik csoportját. A bíróság Bronysz bizonyítékok hiányában felmentette, A megölt öreg tanító özvegyének kártérítési keresetét elutasította a bíróság és dacára annak, hogy szegénységi bizonyítványt mutatott fel, a perköltségek elengedése irányuló kérését is elutasították.

Vervad

Zdunzska Vola városka zsidó lakossága rettenetes órákat élt át néhány nappal ez-

előtt, amikor három keresztény gyermek holiftestét találták meg egy homokgödörben. Az antiszemita agitátorok a város és a környék keresztény lakosságát a zsidók ellen lábitották, mondván, hogy a három kisfiu zsidó rituális gyilkosság áldozata. Varsóból és Lodzból bizottság érkezett a helyszínre, mely megállapította, hogy a három kisfiut játék közben lepte el a homok a gödörben és fulladás következtében haltak meg. A megerősített karhatalomnak sikerült megfékeznie a felzavart tömeget és elhárítani a kilengéseket, amelyeknek rendkívül súlyos következményei lettek volna.

További bombamerényletek

Otwock fürdőhelyen bombát hajítottak Moszkow zsidó gyógyszerész üzlethelyiségébe. A robbantás porrázta a gyógyszerasztár egész berendezését és lakhatatlanná tette az egész épületet.

Lodzban Blume *Borowyszka* asszony élelmiszerüzletébe hajítottak pokolgépet az antiszemita huligánok. Az üzlet berendezése tönkrement, két nő és egy tizenöt éves fiu súlyosan megsebesült.

Az utóbbi időben elharapózott bombamerényletek kapcsán tömeges letartóztá-

Munkás Mozgó

Csütörtökön, pénteken 3, 6 és 9 órakor. Szombaton nincs előadás. Vasárnap 3, 6 és 9-kor.

I. A rejtelmes asszony

Izgalmas kémdráma. Főszerepben: GILBERT ROLLAND, MONA BARRIC.

II. Charlie Chan LONDONBAN

Főszereplők: WARNER OLAND és PRUE LEYTON.

Helyárak: 10 és 12-3 lej.

A Timisana bank csalárd bukással vádolt igazgatói a törvényszék előtt

Súlyosan terhelő vallomásokot tettek a tanuk a volt igazgatókra. Elitkölt nyereségből tartalékalapokat létesítettek, amikből a súlyos veszteségek éveiben jutalekot fizettek az igazgatóságnak

Cluj, január 29. (Az Uj Kelet tud.) A clujai törvényszék negyedik szekciójának Varnav tanácsa ma folytatta a Timisana bank vezetőinek *Sitescu* Pantelimonnak, *Stefanescunak*, *Partuban* Miklósnak és *Mérő* Reziónek bűnperét, akiket, mint ismeretes család bukás vádjára alá helyezett annakidején az ügyészség.

A nagyszabású perben a vádat dr. *Lani* ügyész képviseli, a magánvádat *Stoinavici* dr. a Victoria bank procuratistája és *Popa* Adam dr. ügyvéd, a védelmet pedig dr. *Pop* Jonel, dr. *Kertész* Jenő és dr. *Spornic* Titus.

A bíróság először *Boskovics* Paula gépirónót, *Sepetea* tisztviselőt és *Bodrogean* volt bankszolgát hallgatta ki, akik az igazgatók ellen tettek vallomást. *Bodrogean* többek között azt is mondotta vallomásában, hogy látta amikor *Stefanescu* egy ízben feltörte a vállalattal üzleti összeköttetésben levő „Bistra“ cég archíváját tartalmazó szekrényt.

Izsák Izsák a vállalat devizaosztályának igazgatója, a devizaügyletekről szolgált felvilágosítással a bíróság számára.

Utolsónak *Ardelean* Constantin könyvelési főnököt hallgatta ki a bíróság. *Ardelean* rendkívül érdekes vallomásában elmondotta, hogy a Timisana bank annakidején — a többi bankvállalatokhoz hasonlóan — ugynevezett „okkult tartalékokat“ létesített és kezelte. Ezek a tartalékok — mint a tárgyaláson kiderült — a bankok virágzó éveiből származnak, mikor az igazgatóság, hogy ne kellessen a teljes nyereség után adót és osztalékot fizetnie, nemlétező nevre deponálta ezeket az összegeket, mint bank betéteket. Így szerepelt a Timisana banknál is „Angeluta“, „Steluta“ és más hasonló nevek, mintegy 30 millió lejnyi betétösszeg. *Sitescu* a tanu azzal vádolta, hogy

tásokat eszközöltek a lengyel titkosrendőrség közegei a nemrég feloszlott radikális nacionalista szervezet tagjai között. Lodzban lezárták és hivatalosan lepecsételték a nemzeti demokrata párt összes szervezeti helyiségeit.

Zavargások az egyetemeken

A varsói, lengbergi és pozeni egyetemeken folytatódnak az antiszemita zavargások. A varsói diákszövetségek vezetői *Makowszki* dékán előtt kijelentették, hogy a zavargások mindaddig nem fognak megszűnni, amíg a lengbergi mintára a varsói egyetem előadótermében is elkülönítik a zsidókat a keresztény diákoktól és gettópadokat állítanak fel számukra. A dékán elutasította azt a követelést, melyet alkotmányellenesnek minősített. A jogi fakultáson a nemzeti demokraták kényszeríteni akarták a zsidókat, hogy az előadóterem baloldali padjaiban üljenek. A zsidó diákok megtagadták ezt és hogy elkerüljék az összeütközést, állva maradtak. *Dickstein* professzor, akinek előadó termében történt az eset, felszólította a zsidó diákokat, hogy foglalják el helyüket. Miután a zsidó diákok továbbra is állva maradtak, a professzor elhagyta a termet. A nemzeti demokraták erre rávetették magukat a zsidó diákokra és kitaszították őket a teremből.

A pozeni egyetemen is folytatódnak a zavargások. Az orvosi fakultáson a zsidó diákokat kitaszították az előadó és munkatermekből és súlyosan bántalmazták őket. Hasonló események történtek a jogi fakultáson is, ahol két zsidó diák súlyosan megsebesült.

Érkezés

Szuec, január nagybodtak, — mondták és a huszonnégyedik barátságos gőzösn akár anélkül, hogy De egy kis ha este már mind története, tréfaládi és anyagi harmadik naptáradalmi érintán a bibliikus nesen kétségbeesére a negyedik összevezés nélkül párok éppen id hogy jóindulat egymás iránt.

Mennyit ké

Másfél kilom tunk. A három csót leeresztett fedélzetten volt bricszes, arany bonyos, pirosfez viselő, a hajó egy nagy darab tány. Ugyanoly nem egészen fiatal kiöltözt, de me mit gondolnak a ról? Világéletmlyan szerény ten egy ilyen „pilóta“ mányozza, meg h a kikötőből. M hogy Például a S legkisebb fizetése csak a kezdő pil egyre nagyobb fi nem érik a havi

Mialatt a Csat tisztviselők egyik kozik, egy barna az ebédőbe vonu vízumváltás célj kérdezi az adatal a szőke, forgatja külön feljegyez getlen Egyiptom art a különbsége leges és állítólag fennáll.

Szomorodott sz hogy a belépésért kell fizetnem. E rokkal, néhány k vagyok a hajóstá állnak negynapos nek.

Örülök Szuezne örülök, mert meg

Detail

a leg

a jelenle

Bi

A forrongó Egyiptomban

Érkezés Szueze, ahol az egyiptomiak csak „csendben gyűlölhettek”

Szueze, január 29. Szueze lámpái egyre nagyobbodtak, egyre közelebb jöttek. Föld — mondják egymásnak meglegedetten és a huszonnégy órája alatt először néztünk barátságosan egymásra. Nagy luxus gőzösnön akár hetekig is elérhet az ember anélkül, hogy megutálna embertársait. De egy kis hajócskán, ahol második nap este már mind az öt elsőosztályú utas élet-története, tréfái, jó mondásai, tervei, családi és anyagi viszonyai közismertek, a harmadik naptól kezdve erősen romlik a társadalmi érintkezés nivója. Ilyenkor aztán a biblikus szürkeségű vidéknek egyenesen kétségbeejtő a hatása. De szerencsére a negyedik nap egyetlen nagyobb összeveszés nélkül múlt el és a parti lámpások éppen idejekorán következtek be, hogy jóindulatra hangoljanak bennünket egymás iránt.

Mennyit keres egy révkapitány?

Másfél kilométerre a parttól megálltunk. A három bárka mellénk állt, a hágsót leeresztették és pár pillanat múlva a fedélzeten voltak a sárgacsizmák, szürkebriccseszes, aranygombbal díszített kézzubonyos, pirosfezes egyiptomi rendőrszűrtviselők, a hajóstársaság arab ügynöke és egy nagy darab szőke angol: a révkapitány. Ugyanolyan volt, mint a hajója: nem egészen fiatal, de kimosdatott, nem kiöltözött, de mégis elegáns. Nem tudom mit gondolnak a révkapitányi foglalkozásról? Világéletemben azt hittem, hogy amolyan szerény tengerészállás. Mit kereshet egy ilyen „pilóta”, aki éppen csak bekormányozza, meg kikormányozza a hajókat a kikötőből. Meglepetéssel értesültem, hogy Például a Suez Canal Co. pilótáinak legkisebb fizetése 140 font havonta. De csak a kezdő pilótáé. Az évek mulásával egyre nagyobb fizetéseket kapnak, míg el nem érik a havi 200 angol fontot.

Mialatt a Csatorna-társaság és rendőrszűrtviselők egyik része a hajóval foglalkozik, egy barna, meg egy szőke rendőr az ebédőbe vonul. Odacitálnak engem is, vizumváltás céljából. A barnaképi arab kérdezi az adataimat és felírja. A másik, a szőke, forgatja utlevelemet és mindent külön feljegyez. Az arab képviseli a független Egyiptomot, a szőke angol pedig azt a különbséget, amely Egyiptom tényleges és állítólagos függetlensége között fennáll.

Szomorodott szívvel veszem tudomásul, hogy a belépésért 110 piaster vízumdíjat kell fizetnem. Egy kis izgalom a hordárakkal, néhány kézzörítés és már lent is vagyok a hajóstársaság bárkájában. Fent állnak négy napos utitársaim és integetnek.

Örülök Szueze, örülök Egyiptomnak. Örülök, mert még nem tudom, mi vár rám.

De hamar megtudom. A partron kiraknak és egy hivatalba vezetnek.

— *Husz piaster partraszállási illeték.* — mondja franciául az egyiptomi hivatalnok.

Leszurkolom a huszat. Másik irodába küldenek.

— *Huszonöt piaster egészségügyi vizsgálat* — írja egy darab papirosra egy másik vörösfesz.

Tovább cipelnek:

— *Nyolcvannyalc piaster irógépbiztosíték* — szólít fel közvetlen stílusban egy harmadik.

Egy szuezi francia hotelben — fogkefe nélkül

Aztán a vám következik. Nagy hodály-szerű csűr, a vámpéleteknek világszerte egyforma, ragyogó stíluszerékével berendezve. Egyelőre sötét van, mert — mint az egyik altiszt magyarázza — állandóan lopkodják a körtéket és így várni kell, amíg becsavarnak egyet. Végre sikerült a művelet és már majdnem hozzáfogok utitáskám felnyitására, amikor az altiszt udvarias mosollyal megállít. Ó, — gondolom — Egyiptomban nincs vámvizsgálat? Örömmön csak pillanatig tart. Nem erről van szó. Ellenkezőleg! Pényyolc van és a vámvizsgálat hétékor zárják. A hivatalnokok hazamentek. Nem lehet vámolni! Hagyják itt mindent — mondja az altiszt — és majd holnap reggel érte-jöhetnek. Hiába próbálok titakozni, hiába kérem, hogy legalább a fogkefemet, egy darab szappant engedjen kivenni a táskából. Udvarias mosollyal hájtja el azt az ajánlatomat is, hogy ő nyissa ki, ő szedje ki a fogkefét! Sajnálja, nem teheti. Mit csináljak? Negyed-órás vita után beátom, hogy minden hiába: fogkefe és szappan nélkül viszont balsejtelmekkel, hogy vajjon miként fogadnak majd poggyász nélkül a szállodában, autózom be a városba.

A kis francia szállóban cseppet sem csodálkoznak vámkalandomon. Megszokták. A testes, kedvesen mopszliarcu, hamisítatlan francia tulajdonosú új fogkefét tart raktáron egyenesen azok számára, akik az egyiptomi vámmörök jóvoltából nem hozhatták magukkal! Szerencsére az enniváló kiváló volt. Éppen a tounedost (a la béarnaise) tüntettem el szédületes gyorsasággal, amikor a melletttem levő asztalnál megszólított az étteremnek rajtam kívül egyetlen vendége: — Foreigner? Idegen? — kérdezte. — Igen! feleltem.

„Pár év és Anglia kivonul Egyiptomból”

Két percen belül az ismeretlen már meg is kérdezte többek között, hogy milyen nemzetiséghez tartozom, honnan jövök, meddig maradok, mi a foglalkozásom és kérdésszöveget még azzal sem sikerült megállítanom, hogy érdeköttem: nem kíváncsi-e adóívem adataira? Sőt: a gyümölcsnél bemutatkozott (doktor) és utána valami arab nevet mormogott) és a feketénél pedig nekem szegerte a kérdést: mi a véleményem az egyiptomi po-

litikai helyzetről? Tapasztalából tudom, hogy keleten nem veszélytelen ismeretlen egyéneknek véleményét nyilvánítani, ezért nyíltan megmondtam: fogalmam sincs róla, mit gondoljak az egyiptomi politikai eseményekről?

Fülszövegnél nézett rám. Ugy látszik, bizalomra méltónak talált, mert egészen közel hajolt és suttogva mesélni kezdett. Így, suttogva, jobbra-balra lesva, összeesküvőmódra valamiképpen csak a Balkánon és Európán kívül tudtak politikáról beszélni. Ujabbban ez a stílus átragadt Európa más részeire is. Figyeltem:

— Pár év — mondta a doktor — és Angliának ki kell menni Egyiptomból. Már nagyon erősek vagyunk, minden posztot kitűnően el tudnak látni embereink. Tűrhettek! Mondom, tűrhettek! — ismételte nyomtatékosan, rövid szünet után —, hogy minden vezető helyen angolok üljenek. Uram, nézzen szét száz egyiptomi vállalaiban. Legfelül ill egy angol. Horribilis fizetése vagy jövedelme van, naponta két órát dolgozik, a többi golfra, bizussal, pólóval tölti. Alatta franciák, olaszok vezetik a vállalatot: kisebb fizetésért és a legszerényebb munkát, a legszerényebb díjazásért mi egyiptomiak, az ország „urai” végezzük! Hiába minden: a vezető helyek idegenek és bennünket nem engednek fel, akármilyen tehetségesek is legyünk!

— És változtatni fognak ezen? — kérdeztem.

— Fogunk! — felelte. — Bizonyosan. Kairóban már mozgódnak, az alkotmányt már megkaptuk! Mi itt Szuezeben csak csendben gyűlölhettünk, de ezt annál intenzívebben tesszük.

Minden a Suez Canal Companyé

— Miért csak csendben? — Mert itt minden és mindenki a csatornavállalatot függ. Minden a Suez Canal Companyé! Aki itt megmukkan, az éhen veszhet. De majd ha Kairóban kivitták a szabadságot, akkor olyan dolgok történnek majd itt uram, hogy a világ arról fog beszélni. Itt el

Teljesen átszervezte,
új vezetés alatt várja vendégeit a

Modern Pensio

(Cluj, az új Iparkamara épületében)
Nagyvárosi kényelem, állandó hidegmeleg víz, elsőrangú konyha.
Mélynyos árak!

van nyomva az elkecsesedés, annál elementárisabb erővel tör majd ki. Jes, Sir!

— De — próbálok ellenkezni — nemcsak Egyiptomban, de a világon is alig van hely, ahol idegenek és arabok oly magas munkabéteket kapnának, mint Szuezeben!

— Az anyagi jólét csakugyan magas. De erre nem lehetünk tekintettel. A saját embereinket akarjuk elhelyezni. Mindenholva megfélembereink vannak. És ahol érvényesülni engednek, ott kitűnő produkálunk!

Egy ideig még magyarázta az egyiptomi belpolitikai helyzetet, aztán elbucsuam tőle és aludni mentem. De másnap reggel, amikor a vámházban három darab poggyászzommal hét vámvizsgáló foglalatokodott és közel háromnegyed órát vesződték néhány nyomtatvány kiállításával, eszembe jutottak szavai: „ahol érvényesülni engednek, ott kitűnő produkálunk”. Utazgattam már ide-oda a földtekén, de ennél boldalmasabb vándortúrát sehol sem éltem át. Harmadnap délután a hűvös szél után valóságos beszédtem a hóféhér sinautóba, amellyel Kairóba kellett utaznom.

(B. J.)

SELECT MOZGÓ **Ma premier!** **SELECT MOZGÓ**

Lázadás Indiában

izgalmas film India meghódításának idejéből, csodálatos szép rendezéssel, főszerepekben:

Ronald Colman, Loretta Young

Műsoron kívül a legújabb FOX Híradó.

Ciulley mérnök ötvenmillió lejes közmunkától esik el letartóztatása miatt

Az ilfovi törvényszék határozatának indokolása

Bucuresti, január 29. (Az Uj Kelet tud.) Részletesen megírta az Uj Kelet, a Tita Cristescu rejtélyes halálával kapcsolatos eseményeket és hogy az ilfovi törvényszék Ciulley mérnök letartóztatási végzésének hatályát felfüggesztette, a vádlott szabadlábra helyezését rendelte el. Miután az ügyész a törvényszéki döntés ellen fellebbezéssel élt, Ciulley egyelőre még fogva marad.

A törvényszék a következő indoklással rendelte el a gyilkossággal vádlott mérnök szabadlábra helyezését:

„Miután a bünyői perrendtartás 93. paragrafusa előírja, hogy egy vádlott letartóztatásához három feltétel szükséges: hogy súlyos terhelő körülmények legyenek; hogy a fogvatartás feltétlenül szükséges legyen a nyomozáshoz; hogy a közbiztonságot veszélyeztető okok forogjanak fenn.

Miután azonban Ciulley mérnöknek állandó lakása van, állami építő vállalatai vannak, sok mérnökkel és jelentős számú munkással, valamint igen jelentékeny tőkéje beruházva, a szökés veszélyétől nem kell tartani.

A fogvatartás nem nélkülözhetetlen a vizsgálat számára, hiszen 1935 december 30-tól kihallgatták az összes tanukat, informátorokat, a nyomozást már szinte be is fejezték és mindez idő alatt Ciulley mérnök szabadlábon volt.

És végül miután az állambiztonsági érdekeket Ciulley mérnök szabadlábra helyezésével nem éri sérelem, a törvényszék egyhanguan, az ügyész ellenkező véleményét tudomásu véve, hatálytalanítja Ciulley mérnök ellen kibocsátott fogvatartási végzést.

Az ügyész terjedelmes fellebbezést nyújtott be, mely hét oldalra terjed és a büntény minden részletével kimerítően foglalkozik.

A bucaresti lapok a Ciulley ügynek egy érdekes fejleményét említik fel. Constantai jelentés szerint ugyanis rövid idővel ezelőtt pályázatot nyújtott be a constantai városi tanácshoz a város aszfaltozási munkálatainak elnyerésére. Az ajánlatot, mely ötvenmillió lej értékű munkát garantál, elfogadták és a városi építkezési program során még 1936-ban végre kellett volna hajtani.

Ciulley mérnök azonban nem jöhetett Constantára, hogy a városi tanáccsal a szerződést megkösse. A mérnök távollmaradása, valamint az, hogy Ciulley ma letartóztatásban van, a constantai városi tanács péntekre összehívta ülését és ezen a jelek szerint meg fogják semmisíteni azt az előzetes határozatot, hogy az aszfaltozási munkát Ciulley mérnöknek adják.

Rövid ideig

Detailiziletem engrossá való átszervezése miatt

a legdivatosabb és a legszebb árukat

a jelenlegi áremelkedések figyelembe vétele nélkül

a régi áron

szerezheti be

Biró nődivatruházában

Calea Regele Ferdinand 11a

IMÉDIA L'OREAL Párizsi cég **HAJFESTÉK-je**

a legököltebb és legkíméletesebb készítmény

Minden drogeriában és lobb női fodrásznál kapható!

lengyel titkosrend-
ég felosztott radi-
vezet tagjai között.
hivatalosan lepecsé-
okrata párt összes

ok az egyetemeken
és pozeni egyeteme-
antisemita zavargá-
vetségek vezetői Ma-
ajlentették, hogy a
nem fognak meg-
gi mintára a varsói
en is elkülönítik a
diákoktól és gettó-
számukra. A dékán
telést, melyet alkot-
tett. A jogi fakulá-
kreták kényszeríteni
egy az előadóterem
jenek. A zsidó diák-
és hogy elkerüljék
a maradtak. Dick-
ek előadó termében
blította a zsidó diá-
el helyüket. Miután
bra is állva marad-
agya a termet. A
re rávetették magu-
és kitesztették őket

is folytatódnak a
i fakultáson a zsidó
az előadó és munka-
bántalmazták őket.
örténtek a jogi fa-
zsidó diák súlyosan

árnap 3, 6 és 9-kor:

LONDONBAN

PRUE LEYTON.

árd
tói a

gatókra. Elitkolt
yos veszteségek

nikor a banknak ve-
ereséget mutatott ki
tét év alatt mintegy
ge volt a banknak. A
Sitescut ekkor hasz-
tartálékálatot”, eb-
geket és ebből fize-
gatóság tagjainak.
eai könyvelőt, Fried-
nszirozása alatt álló
főkönyvelőjét, Cons-
Vlascau Alexand-
áná” vállalat igazga-
tán a bíróság, akik
ranzációra vonatko-
lágosításokkal.

ea Jon a bank volt
misoarai Iparkamara
prefektust és espe-
több, mint kétórás
smertette a vállalat
gy lényeges vallo-
diottak ellen, vagy

a után a bíróság a
csütörtök reggeli ki-
el, amikor is a még
gatására és a perbe-
ni.

leső könyv-
csészi Cluj

osen, Karinty, Jack
óicz, R. Rolland, Zi-
Gazdasági, technikai
ívészettörténet, tör-
niány, irodalomtörté-
ei: 10, 20, 30, 40 és
-nál Cluj. — Menjen
ilyen alkalom ritkán
gyen jegyzéket.

KÖZGAZDASÁG

Gazdasági hetiszemle

— Bársági levél —

Timisoara, január 29. (Az Uj Kelet tud.) Azok, akik számottevő szerepet visznek a gazdasági élet irányításában, már napok óta különös — ezáltal valóban megnyugtató — híreket lanszíroznak a szükségleti cikkek árának a közeljövőben várható újabb alakulásáról. Ezek az árváltozások azonban már semmi körülmények között sem fogják megtartani az eddigi felfelé ivelő tendenciát. Nyíltan árcsökkenésről beszélnek. Ugymondják: a mai helyzet az áremelkedések következtében tarthatatlan, senki sem vásárol és a gyárosok, kereskedők üzleti forgalma a minimumra csappant. Mindebből önkéntelenül adódik a nyilvánvaló tanulság: mert a fogyasztók nagytömege tartózkodik a vásárlásoktól, a gyárosok is szünetet tartanak a nyersanyag beszerzése körül és ez maga után vonja, hogy egyrészt a külföldi kénytelen ár- engedményeket tenni az árukinálata során, másrészt pedig — ughallászik — a kormány is komolyan készül a különböző import- taxák revíziójára.

Bankélet — szilárduló hitelirányzat

A bársági és aradmegyei számottevő pénzintézetek optimisztikusan tekintenek az idei üzletév elé. A bankok eme optimizmusát alátámasztja az a körülmény, hogy már az elmúlt esztendőben a gazdasági élet és ebből folyóan az üzleti tranzakciók is, normalizálódtak. Vagyis: a sokévig tartó ugynevezett válságos időszak — ugyllászik — a végéhez közeledik és az üzletek hovatovább mind stabilabbak lesznek.

Egyébként az üzlet, perspektivákat emeli az a fontos momentum is, hogy a vezető pénzintézetek betétállománya állandóan növekedik. A bankokba helyezett betétek viszont most már hosszabb időhöz vannak kötve és így misem áll utjában annak, hogy a betétek révén a bankokba került komoly tőkék megtegyék egészséges körforgásukat az ipari és kereskedelmi életben.

A jelzőlog híreik is megindultak, jóllehet ebben a tekintetben a bankok nagy körütekintéssel járnak el. Természetesen a legszorosabban az ipari- és kereskedelmi vállalatoknak nyújtanak nagyobb hiteleket.

Az elmondottak alapján, magától értetődik, hogy még igen messzi tartunk attól, hogy immár kiegyensúlyozott gazdasági viszonyok régisztáljunk az egész vonalon. Mindenesetre a helyzet igen előnyösen javult — és ez a mostani javulás szmmyen körülmények között sem lebecsülendő.

Az export-import körül nagy változások lesznek

A bársági gazdasági körökben úgy tudják, hogy rövidesen mélyreható változások fognak bekövetkezni a december elsején életbe léptetett rendszeren alapuló export-import rezsim körül. Utalnak egyrészt a Banca Naționala kormányzójának egutóbb kiadott hivatalos memorandumára, melyben odakonkludál, hogy államrezonból a kompenzációs ügyleteket minél előbb be kell szüntetni, másrészt pedig élénken foglalkoznak Costinescu miniszternek az országba való érkezésekor tett kijelentésével, melyben a miniszter csodálkozásának ad kifejezést, hogy a Nemzeti Bank a kompenzációs kapcsolatosan most új követelésekkel áll elő.

A kormányzó szerint ugyanis hiába mutat emelkedő tendenciát az ország külkereskedelmi mérlege, amikor az emelkedés valójában nem jelent pozitívumot. Az árut kétségtelenül kiszállítják, de nem kapnak érte devizát, hanem a kompenzációs rendszer értelmében áruért — árut adnak a külföldiek. Így tehát a Banca Naționalának nem marad más hátra, mint hogy állandóan könyveli a kompenzációs-exportból származó magas számokat, de devizát nem lát. Ezért konkrét formában a kompenzációs rendszer azonnali megszüntetését kéri a kormányzó.

Az országba visszatérő miniszter ezzel szemben arra hivatkozik, hogy a kormány annak idején kizárólag azért mondott le a devizák szabadá tételeiről, mert úgy vélte, hogy az árucserre rendszerének kíméltetésével valahogyan reumpenzálja a gondal- bajjal küzdő gazdasági életet. Mintahogy tehát a kormány is kénytelen-kelletlen lemondott a devizák szabadá tételeiről, éppen- ugy a Nemzeti Bank is belenyugodott a kompenzációs rendszer fenntartásába és kíméltetésébe. Mert lehetetlen a miniszter szerint államrezonra hivatkozni, amikor ennek az ál-

lamrezonnak az örve alatt olyasvalami ké- szülhetne, mely igen alkalmas lehetne arra, hogy az ország magángazdaságát teljesei megbénítsa.

Mindebből tehát a Bárságban arra követ- keztetnek, hogy a külkereskedelmi rezsim körül rövidesen mélyreható változások fognak bekövetkezni. Alátámasztja ezt a felfogást egyébként az a körülmény is, hogy Costinescu miniszter minden korábbi híresztelés ellenére, újból elfoglalta az ország kereskedelmi és iparügyeinek élén hivatalát.

Általános érdeklődés előzi még meg azokat a sorozatos gazdasági tárgyalásokat, melyek egyrészt Románia—Magyarország, ille- tőleg Görögország, másrészt pedig Románia— Anglia között immár megindultak. Az érdeklődés szerint, amennyiben a két ország között a fennálló vitás ellentéteket el lehet intézni és Anglia újból szálit Romániának, akkor különösen a belföldi textiltipiacon kedvező változások várhatók. Ez annál is inkább fontos volna, mert már hónapok óta szinte kizáróla- gossága van a román piac Ausztriának, amely ezt a körülményt a maga számára és Románia kárára alaposan kihasználja.

Még mindig nyomzó csend domi- nálja a gabonapiacot

Kétségtelen, ha a kormány, illetőleg a Nemzeti Bank kormányzója az utolsó pillan- tatban nem változtatja meg a külföldi ten- geri szállítások körül eddig elfoglalt merev álláspontját — a katasztrófa elmaradhatatlan lett volna. Utalunk ezáltal ugyan arra, hogy egy-két héttel ezelőtt a kőkőkben és a rakodó állomásokon leállított és kitiltott román tengernek újból szabad utat engedtek Ausztria és Magyarország felé. Hargulyozuk: az áru leállításának hatálytalansága ép- pen az utolsó percben metette meg a hely- zetet. De már így is az árak eső tendenciá- jában ez az újabb szállítási lehetőség semmi- lyen kedvezőbb változást nem tudott előidézni.

A tengeri és ezzel kapcsolatban a buza ára is lassan, de annál biztosabban mozol- dik. A tengeri eső ében tisztában kell len- nünk ugyanis azzal, hogy a szállítási tilalom alól csak azt a kvantumot oldották fel, mely már sseppekbe, vagonokba volt rakva és utrakézen állott. Most ugyan még olyan irányu akciót is indítottak a terményesek, hogy arra az áruira is érvénytelenítsék a le- tiltást, melyet még nem rakattak vagonokba és sseppekbe, de melyet kötelevek alapján már betekelt ezelőtt lekötött magya.orszá- gi és ausztriai szállítások. Kérdéses, való- ban nagyon kérdéses, hogy a Banca Natio- nala honorálni fogja-e az exportörök ez- irányu törekvéseit. Ebben az esetben nyilván- valóan újabb vásárlásokra eszközölnének a piacokon és így utjára lehetne állani a tengeri további morzsolódásának. Ellenkező esetben a további átalakulásokra vonatkozólag még jóslatokba sem lehet bocsátkozni.

A buza körül a helyzet igen csendes és mint megfigyelhetjük, az utolsó fél hónapban hetenként hozzávetőlegesen 15—20 lejjel esett az ára. Nagyon nehéz volna ezáltal prognó- zist felállítani a buza áralakulásának további fázisairól. Szakkörök szerint pilanatnyilag nem igen lehet és nem is kell komolyabb méretű áreltőlődásokkal számolni. Benne van a levegőben: a buzával nem történhet „na- gyobb” baj és ennek megfelelően a gazda- társadalmam még ma sem igen kínálgatja fel- halmozott áruját.

A gabonárák egyébként a következők: bársági buza 480, illetőleg toronái 485, továbbá: tengeri 285, zab 340, takarmány- árpa 280, tavaszi árpa 300, tökmag 750, napraforgó 580, lóhere 3200 és lucerna 3100 lej mázsánként.

A bársági lisztek a következő árakat érik el: nullás kismalmi 930, azaz nagymalmi 960, továbbá 4-es 850—880, 5-ös 800—820, 6-os 760—780, illetőleg 30/70-es beosztású 875—905, 50/50-es 890—920, valamint korpa 300—305 lej zsákkal együtt ab feladóállomás.

Enyhülés várható a textiltipiacon

A helyzet máról-holnapra gyökeresen meg- változott a textiltipiacon. Alig néhány nap le- fogása alatt ugyanis a külföldi pamutfel- dolgozó üzemek váralanul új üzleti taktiká- val léptek fel a román piacon. Mondhatnánk: minden „előzetes bejelentés” nélkül saját ini- ciatívájukból 1—2 százalékos redukciónal lép- tek elő. Különösen áll ez Ausztria esetében,

mely két-három héttel ezelőtt szinte óráról- órára emelte a Románia felé dirigáló árut. Sőt: már azzal is fenyegetőztek az ausztriai gyárosok, hogy beszüntetik romániai szállí- tásaikat.

Az a körülmény aztán, hogy az árak hor- ribilis emelkedése következtében a fogyasztó közönség tartózkodott a vásárlásoktól, a bel- földi textiltipiac sem igen gyulladtak be a beigért ausztriai fenyegetésekre, hanem: a le- csökkenett konzunak megfelelően ok is re- dukálták a külföldi árubehozatait. Ez a mo- mentum egyrészt, másrészt pedig az ered- ményesnek ígérkező angol-román tárgyalá- sok Ausztriát és újabban Csehszlovákiát is jobb belátásra bírta és a helyzet végső kon- kuziójaként: az árak egyelőre külföldi relá- ciókban estek.

Az elmondottak alapján nyilvánvaló, hogy a tavaszi szezon már mérsékeltébb árakkal fog indulni és ez már eleve fel fogja emelni a minden oldalról annyira várt vásárlási indexet.

Gazdasági hírek

A timisoarai árutőzsde rendes évi közgyü- lését az elmúlt vasárnap tartotta meg a Lloyd Társulatban levő helyiségeiben. Jona- siu Titu karnai képviselő, a tőzsde elnöke hosszabb exozet tartott, majd utána dr Ion Pacurariu titkár mondotta el beszámolóját. A titkár beszámoló rámutatott arra, hogy míg a tőzsde működésének első évében alig 28 millió forgalmat bonyolított le, az idén ez a forgalom már kelek 800 millióra rug. Ezután megválasztották az új tisztikart. El- nök újból Jonasiu Titu lett, míg alelnökké dr Klein Vilmost és Deusch Manót választ- ották. A tőzsdetanácsba bekerültek: J. Ca- tina, Birtler Adolf, Deutsch Arnold, Konrad András, dr Sabin Mihai, Szana Zsigmond és Bossel Alexandru, illetőleg a faszekció kép- viseletében: dr Baltescu Ioan, Dumitrescu, a

CAPS vezérfelügyelője, Lafter Mihály és Reitter Mór.

A Bega-esatorna 1935 évi hajóforgalma. A timisoarai hajókapitányság most állította össze a Bega-esatorna multévi hajóforgalmá- ról szóló kimutatását. Eszerint a következő helyzetképet kapjuk. Exportáltunk a Began keresztül: Auszriába 23.968, Csehszlovákiá- ba 2134, Németországba 874, Jugoszláviába 418 és Magyarországra 619 tonna gabonát és lisztet. Tízleő- és épüleifábi Ausztriába 12 tonnát, Magyarországra pedig 72 tonnát, élelmiszerekből Ausztriába 11 tonnát, ércáru- ból Jugoszláviába 2 tonnát és egy tonnát más országba, végül pedig különféle áruból 30 tonnát Ausztriába, 9 tonnát Csehszorg- ba, 34 tonnát Németországba, 10 tonnát Ju- goszláviába és 9 tonnát Magyarországra szállítottunk s ilyenformán a Begaexport összesen 29.280 tonnára rug. Ezzel szemben importáltunk: Jugoszláviából 2 tonna gabo- nát, Németországból 38 tonna olajterméket, Csehszorgból 805, Németországból 1928 és Magyarországból 40 tonna szenet; Ausztriá- ból 25, Csehszorgból 480, Németországból 107 és Magyarországból 4 tonna ásványter- méket; Németországból 93 és Magyarorszá- ból 24 tonna élelmiszert és italt; Ausztriá- ból 285, Csehszlovákiából 187, Németorszá- gból 495, Jugoszláviából 12 és Magyarorszá- ból 191 ércterméket; Ausztriából 347, Cseh- országból 356, Németországból 342, Jugoszlá- viából 6 és Magyarországból 119 tonna textil- árut; illetőleg Ausztriából 1057, Csehszorg- ból 243, Németországból 2179, Jugoszláviából 8, Magyarországból pedig 119 tonna külön- böző terméket importáltunk. A Bega-hajózás összimportja ilyenformán 9893 tonnára rug.

Kik építenek Timisoaran? A városi mér- nöki hivatal előterjesztésére Timisoara város polgármesteri hivatala az alantiaknak adott engedélyt újabb építkezésekre: Giughici Rista, Haászi Erzsébet, Képkertgyár Rt. és Ábrahám ödön. (f. m.)

A VIVÓ CLUB-ban

MA!! CSÜTÖRTÖK MA!!

INGYEN TOMBOLA!

Az értékes és szép nyereménytárgyak láthatók RIGÓ L. posztóáruház kirakatában Piața Unirii 5. szám.

Az erdélyi Erec Jisrael Haovedet tiltakozó gyűlésén azonosította magát konferenciái delegátusai magatartásával

A pártgyűlésnek határozati javaslata a Zsidó Nemzeti Szövetség demokratikus kereseinek megörzését követeli

Cluj, január 29. (Az Uj Kelet tud.) Az Erec Jisrael Haovedet pártjai, a Dor Chadas, Somér Hacair és Bné Avoda, látogatott és nívós gyűlés keretében tartotta meg konferenciái beszámológyűlését. A gyűlés tárgysorozatát a pártoknak az 1935 december 25—26-i timisoarai cionis- ta konferencián résztvevő delegátusai be- számolója szerepelt. Dr. Hermann Dezső, Lavidó Jenő, Einhorn Efraim és dr. Fend- rich Ernő tartották meg konferenciái be- számolóikat, majd több felszólalás után az ülés a következő határozati javaslatot fogadta el:

„A gyűlés megütközéssel veszi tudomá- sul, hogy az Erec Jisrael Haovedet konfe- renciái delegátusait úgy a konferencia, mint a NIB elnöksége minden eszközzel megakadályozni igyekezett mandátumaik szabad gyakorlásában;

megütközéssel értesül az elnökségnek arról a magatartásáról, amellyel indokol- talanul és minden meg nem engedett esz- köz felhasználásával mesterségesen téves atmoszférát igyekezett kelteni az Erec Jisrael Haovedet delegátusai körül, ami a chaluciu program és az ifjusági moz- galom céljainak védelemében akadályozta a delegátusokat.

Tiltakozik minden olyan törekvés ellen, mely pártdiktaura meghonosítását akar- ja bevezetni a Zsidó Nemzeti Szövetség ügyvezetésébe és követeli a cionista szer- vezet demokratikus kereteinek teljes meg- őrzését.

A nagygyűlés a Zsidó Nemzeti Szövét- ség egységének érdekeit tartja szemelőtt, amikor felszólítja a demokratikus és prog- reszív konferenciális pártokat, fogjanak össze azon törekvések meghiúsítása érde- kében, amelyek a szabad szólásszabadság helyett a terror és a nyugodt tárgyalások

helyébe a megfélemlítés eszközeit hozzák be a szervezet keretei közé.

Helyesléssel veszi tudomásul a gyűlés, hogy konferenciái delegátusai, a folytono- san megismétlődő terror eszközök és igaz- ságtalanságok elleni tiltakozásképpen ki- vonultak a nagytétőbizottság üléséről és ezzel is demonstrálták, hogy az elnökség magatartásával a chaluc-mozgalom és az ifjuság képviseletén esett sérelem.

A gyűlés a legteljesebb mértékben azo- nosítja magát az Erec Jisrael Haovedet konferenciái delegátusai, azoknak min- den ténykedését helyesléssel és elismeré- sel veszi tudomásul, köszöntet mondvá nekik, hogy az elnökség által kreált nehéz atmoszférában is a párt érdekeit kepvi- selték és azokat megvédeni igyekeztek.

A határozati javaslat elfogadása után az impozáns és fegyelmzett keretek kö- zött lefolyt gyűlés, amelyen számos ven- dés is résztvevett, a Tehzakna hangjaival ért véget.

Mongol és kínai kommunista csapatok győzelmei a Távolkeleten

Kanton, január 29. (Rador). A kommu- nista csapatok meghódították Kweiting városát 35 mérföldre Kwei-Yangtól. Egy- idejűleg Hsinkingből jelentik, hogy egy mongol katonából álló csoport meg- támadott Olahosdka mellett egy mandzsu osztagot. A mandzuk visszavonulása után a mongolok elfoglalták a hely- egeket s megkezdtek annak megerősítését. Japán körök azt hiszik, hogy Felső-Mongolia agresszív magatartása a távolkeleti orosz véderők megerősítésének következménye.

Ho
főcéll

Százhusze
Herbert

Fra

Berlin, január
hogy a német
nézi Sir Herber
amely a német
nak és Palesztin
ikai országokba
szervezésére irán
Göbbels birod
ter megtiltotta
hogy bármit is
szervezetek nem
megtartott ülése
irtuk — Herbe
nagyszabású ex
emigráció kérdé
akció céljairól.
hogy

azzal a tizen
az Egyesült
fognak össze
százhuszezer
akarják meg

még eb
A német kor
ügyi és gazdas
a Birodalmi Bar
hiveli egy ilyen
esztendő leforgá
dók kivándorlá
ták és

a zsidó vagy
teket bonyolít
togya bár, az
beszél és ame
don gazdagod
lista

Ilyen körülmé
met kormányna
rális és politika
meknek a külső
mint amilyen p
az sem konven
tízezzrel emelj
produkív és a
felelő elemekk
szükséges utánp
Diplomáciái

rövidesen abt
ban lesz része
világ legantis
állást fog kif
ges kiv
Ugyanezekben
tudják, hogy a
alatt álló bizot
indít a német
tinában, Auszt
kolonizálására.

London, janu
lord Berasted
zsidó delegáció
kozásukat Felix
dizelnököknek,
kárnak a házá
közösen rész
Cionista Szerve
resszus vezető
Samuel részlet
zsidó vezetők
sok helyzetétől
az összes zsidó
gitségével gy
és Angliában l
Az emigráns
nában fogj
ötöde

Azt a tervet,
formájában v
vetették az an
személyiségek.
volt annak a
amely Ameriká
tetében.

Uj vez
rangu

Herbert Samuel amerikai akciójának főcélja: a németországi zsidó kivándorlók többségének Palesztinában való kolonizálása

Százhuszezer németországi zsidó kivándorlását és áttelepítését akarja keresztülvinni Herbert Samuel akciója 1936-ban. A német kormány ellenséges szemmel nézi az amerikai akciót és ellenzi a zsidók tömeges kivándorlását

Franciaország kategórikus állásfoglalása a Népszövetség ülésén a németországi kivándorlás kérdésében

Berlin, január 29. Minden jel arra mutat, hogy a német kormány ellenséges szemmel nézi Sir Herbert Samuel amerikai akcióját, amely a német zsidók tömeges kivándorlásának és Palesztinában, Ausztráliában és amerikai országokban való kolonizálásának megszervezésére irányul.

Göbbels birodalmi propagandaügyi miniszter megtiltotta az összes német lapoknak, hogy bármit is írjanak az amerikai zsidó szervezetek nemzeti tanácsának St. Louisban megtartott üléséről, amelyen — mint megtörtént — Herbert Samuel is megjelent és nagyszabású expozé tartott a német zsidó emigráció kérdéséről és az ezzel összefüggő akció céljairól. Ebből az expozéból kitűnik, hogy

a zsidó tizenötmillió dollárral, melyet az Egyesült Államokban és Angliában fognak összegyűjteni zsidó szervezetek, százhuszezer német zsidó kivándorlását akarják megszervezni és keresztülvinni még ebben az esztendőben.

A német kormány és különösen a pénzügyi és gazdasági minisztériumok, valamint a Birodalmi Bank kormányzója távolról sem hível egy ilyen tömeges kivándorlásnak egy esztendő leforgása alatt. Eddig a német zsidók kivándorlását a hatóságok szabályozták és a zsidó vagyonok eladásával olyan üzleteket bonyolítottak le, amelyekről süttogva bár, az egész német közvélemény beszél és amelyek révén hihetetlen módon gazdagodtak meg a nemzeti szocialista párt korifeusai.

Ilyen körülmények között érthető, ha a német kormány nem konvencionális módon, hanem a politikai tekintéllyel rendelkező elemeknek a külső intervenciója és ellenőrzése, mint amilyen például Sir Herbert Samuel, de az sem konvencionális a német kormányt, hogy tízezerrel emeljenek ki a német gazdaságból produktív és alkotó elemeket, mielőtt megfelelő elemekkel rendelkeznének azoknak szükséges utánpótlására.

Diplomáciai körökben hangoztatják, hogy rövidesen abban a paradoxális látványban lesz része a közvéleménynek, hogy a világ legantiszemitább kormánya ellenállást fog kifejezni a német zsidók tömeges kivándorlásával szemben.

Ugyanezekben a körökben azonban azt is tudják, hogy a Sir Herbert Samuel vezette alatti álló bizottság egészen energikus akciót indított a német zsidók kimentésére és Palesztinában, Ausztráliában és Amerikában való kolonizálására.

London, január 29. Sir Herbert Samuel, lord Bersted és Simon Marks, az angol zsidó delegáció tagjai első amerikai tanácskozást Felix Warburg, az amerikai Joint diszelnökének, a nagy amerikai zsidó bankárnak a házában tartották meg. A tanácskozáson résztvettek a Joint, az amerikai Cionista Szervezet és az amerikai zsidó kongresszus vezető reprezentánsai. Sir Herbert Samuel részletes jelentést tett az amerikai zsidó vezetők előtt a németországi emigránsok helyzetéről. Ezután határozott el, hogy az összes zsidó és nemzsidó szervezetek segítségével gyűjtést rendeznek Amerikában és Angliában 15 millió dollár felhozására.

Az emigránsok nagy többségét Palesztinában fogják elhelyezni és csak egyötöde kerül más országba.

Azt a tervet, hogy a zsidók vagyonát áru formájában vigyék ki Németországból, elvetették az amerikai és angol zsidó vezető személyiségek. Ebben igen jelentős szerepet játszott annak a kedvezőtlen atmoszférának is, amely Amerikában uralkodik a kérdés tekintetében.

Dr. Stephen Wise, az amerikai zsidó kongresszus elnöke és az amerikai cionizmus reprezentatív egyénisége, arról az audienciáról számolt be az értekezlet résztvevőinek, amelyet Roosevelt elnöknek tett néhány nappal ezelőtt és akit részletesen informált a németországi zsidók és az emigránsok helyzetéről.

A Népszövetség és a németországi menekültek ügye

Genf, január 29. Lapunk tegnapi számában jelentettük, hogy a Népszövetség tanácsa ideiglenes jellegű határozatot hozott a németországi menekültek ügyében azzal, hogy a Népszövetség szeptemberben összeülő közgyűlése fogja véglegesen rendezni ezt a kérdést, mely súlyos nemzetközi problémává nőtte ki magát és megoldást követel nemcsak a zsidóság és a másnemzetiségű menekültek, hanem azon államok érdekében is, amelyekre gazdasági és szociális terhet ró a német

kormány politikája által kiűzött tömegek bevándorlása.

A népszövetségi tanács ülései zártak voltak és csak bizonyos részletek és a tárgyalások általános eredményei kerültek nyilvánosságra. A hivatalos kommunikék nem számolnak be azokról a nyilatkozatokról, amelyeket az egyes államok delegátusai tettek a menekültügyi kérdések vitája során. A Zsidó Tárvirati Iroda munkatársának sikerült információkat szerezni illetékes népszövetségi körökben a tanácskozások eddig ismeretlen részleteiről.

Ezen információk szerint a tanács által kiűzött albizottság nevében, mely a határozati javaslatokat dolgozta ki, Zaldumbide equadori delegátus, a menekültügyi kérdés előadója, többek között a következőket mondta:

— A bizottság elsősorban megállapította, hogy a Népszövetség intézkedései azokra a

menekültekre és kivándorlókra kell hogy irányuljon, akik hazájukat már elhagyták. A bizottság tagjainak az a véleménye, hogy a kinevezendő főbiztos feladata arra szorítkozzék, hogy megnyerje a kormányok közreműködését és segítségét a menekültek jogi státusával összefüggő kérdések megoldására és vizsgálja meg a helyzetet, a menekültek más országokban való letelepítésének és munka-joghoz való jutásának tekintetében. A bizottság véleménye szerint a közvetlen kivándorlási segítyel összefüggő egyéb feladatok a magánszervezetek hatáskörében kell hogy maradjanak. A főbiztosnak azonban szabaddá kell tenni, hogy a leghatékosabb kapcsolati rendszert teremtsen meg ezekkel a szervezetekkel.

Franciaország kategórikus állásfoglalása

Miután Zaldumbide előterjesztette a bizottság javaslatát, amelyeket tegnapi számában ismertetett az Uj Kelet, Massigli, Franciaország népszövetségi képviselője, szöveget fel és a következőket mondotta:

— Sajnálattal állapítom meg, hogy a bizottság jelentése meg sem említi azt a kérdést, hogyan akadályozható meg újabb kivándorlási hullámok? Ez a probléma fennáll és lehetetlen figyelmen kívül hagyni. Fel kell hívnom a tanács figyelmét egy bizonyos állam — melynek nevét nem kívánom itt említeni — eljárására kiutasítások és jogfosztások tekintetében. Embereket, akik teljes érvényű utlevellel érkeztek külföldre, egy adott pillanatban arról értesítenek, hogy elvezették állampolgárságukat. Ily módon mint hontalanok (Staatenlose) maradnak abban az országban, ahol e pillanatban véletlenül tartózkodtak. A francia kormánynak elkövetendő szándéka ez a kérdés a menekültügyi főbiztos által összehívandó államközi konferencián felvetni és intézkedéseket javasolni, amelyek véget vetnek az ilyen üzelmeknek.

Márciusban népszavazás lesz Németországban a gyarmatok visszaszerzése ügyében

A zsidók nem vesznek részt a szavazásban

Berlin, január 29. (Rador.) A Neue Züricher Zeitung olyan hírt közöl, mely szerint német politikai körökben valószínűnek tartják, hogy március hó folyamán újabb népszavazást tartanak, amelynek célja lenne a gyarmati követelésekre vonatkozó véleménynyilvánítás. A szavazás formulása ez lenne: Helyesli-e a német nép a Führer politikáját, amely gyarmataink visszaszerzésére irányul? — A lap hozzátéveszi, hogy a zsidók nem fognak résztvenni a népszavazáson.

— A bizottság elsősorban megállapította, hogy a Népszövetség intézkedései azokra a

Fényes nappal a Malom-árokba vetette magát és meghalt egy kis cselédleány

Mi vitte a halálba Bernát Klára háztartási alkalmazottat?

Cluj, január 29. (Az Uj Kelet tud.) Egy kis cseléd sürke kis élete ért véget tegnap a Malom-árok januári vizében. Egy-szerű háztartási alkalmazott volt csak Bernát Klára cionjai hajdon, de nem bírta elviselni, hogy az asszonya lopással változta meg. Rendesen mosogatta a tányérokat és pucolta a cipőket, a str. Goga 11 szám alatt, míg nem egy napon Agárdi Olga, akinél szolgált, nem találta az arany karkötőjét. A házban nem járt senki, az óra ott hevert valahol az asztalon, nem vihette el más, csak a cseléd. A leány mentegetőzött, sirt. Az asszony logikája Bernát Klárában találta meg a tettest. A leány eltűnt a lakásról, az asszony pedig elment a rendőrségre, magával vitte a cselédkönyvet és lapásért fejelentette a megszökött cselédet. A nyomozás megindult.

nekik a leány nyugtalan viselkedése és legizagoltatták. A leány bement a nevé és a helyet, ahol szolgált. Kezében kis csomag maroszdódat szorongatott. Semmi irat nem volt nála. A rendőrök elindultak Bernát Klárával a Goga ucca 11 számú házba, hogy meggyőződjenek a leány igazáról. Mikor a Vasile Alexandri uccai Malom-árokhoz értek a leány egy ugrással belevetette magát a vízbe. A rendőrök kiakarták huzni, de a leány kétségbeesetten ordított, majd a víz alá bukkott. Nagy csődület támadt. Az összecsendült emberek meredten bámulták a vizet, amelyben elmerült a kis parasztleány. Remélték, hogy meggondolja magát. A leány azonban nem bukkant fel többet. Néhány perc múlva a Regele Ferdinand uton huzták ki a vízből holtan. Közben a helyszínrre hívták az asszonyt, Agárdi Olgát, aki nem ismerte fel a hullában Bernát Klárát. Kijelentette, hogy az ő cselédje fekete virágos ruhában tűnt el. Ez a lány világos kartonban van. A hullát beszállították a klinika hul-

laházába. A nyomozás most azt igyekszik kideríteni, hogy az öngyilkos kis cseléd azonos-e Bernát Klárával és ha igen, akkor miért nem akarta felismerni az asszonya? Hogy az órát, amely tragédiába vitte a kiscseléd életét, ki vitte el, azt nem sikerült még tisztázni.

SPORT

Vasárnap Clujon NAC-Universitatea

Cluj, január 29. (Az Uj Kelet tud.) A Patria jelentése szerint vasárnap Clujon nem mindennapi érdekességű barátságos labdarugómérkőzés lesz. Tekintettel ugyanis a tartós szép időjárásra, az Universitatea és NAC vezetői megállapodást létesítettek, mely szerint a NAC csapata vasárnap Cluj vendége lesz és az Universitateával játszik barátságos mérkőzést.

A mérkőzés ugyanis mint a szezon első mérkőzése, ugyanis mint érdekesség, minthogy a NAC cluji játéka mindig érdeklődés kísérte, rendkívüli sporteseménynek ígérkezik.

Február 2-án Chisinauban tartja ülését a Makkabi exekutive

CLUJ, január 29. (Az Uj Kelet tud.) A január 19-re Brasovba tervezett Makkabi exekutive ülés helyett az elnökség a fontos értekezletet február 2-re Chisinauba hívta össze. Napirenden a Hachsara-Allija, OETR, a beszercebányai Téli Makkabiáda, valamint számos fontos kérdés szerepel.

Az exekutive ülése a chisinaui Makkabi helyiségében (Str. Haralambie 69) lesz reggel 9 órai kezdettel.

Megalakulás előtt a reghini Makkabi. Pár nappal ezelőtt megtörtént, hogy Reghinben szervezés alatt van a Makkabi. Az előkészítő munkálatok immár odaféjődtek, hogy elérkezett az ideje a konkrét munkának. Ezért az előkészítő bizottság vasárnapra gyűlést hívott egybe, amelyre meghívást nyertek a reghini cionista társadalom képviselői is. Az ülésen jelen lesz az Erdély-észli Makkabi Szervezet egyik elnökségi tagja is. A jelek szerint a reghini Makkabi legális megalakulása csupán napok kérdése. Az előkészítő munkálatokat Frank Emil, a reghini cionista társadalom egyik oszlopos tagja végzi.

Uj vezetés! Otthoni kényelem, elsőrangú ellátás, méltányos ár várja a Modern Pensioban (Cluj, uj Ipar-kamara épület)

Carol király Budapesten

Helyszíni riport az uralkodó rövid budapesti tartózkodásáról, a pályaudvaron tartott cereről és a fotoriporterek elragadtatásának okairól

Budapest, január 29. II. Carol király, mint ismeretes, London felé vezető útjában átutazott Budapesten és a királyi különvonat közel félórát tartózkodott a magyar főváros pályaudvarán. Az uralkodó budapesti tartózkodásáról az alábbi érdekes részletek jutottak nyilvánosságra:

Pont 10 órakor futott be Carol király Bucurestiből elindult különvonata. Tizenegy nagy fekete termekocsból állott a királyi vonat. A cilindres, diszruhás diplomáciai testület sorfalat állt a pályaudvaron. Itt vont figyelő detektívkorond a főkapitányság politikai főcsoportjának megbízottja, dr. Hivessy Jenő detektívfelügyelő és természetesen itt állottak fel a munkájukat végző újságírók is. Halak gördült be a kupolacsarnok alá a román király vonata. Az előírások szerint fél óráig tartózkodott Budapesten a különvonat, ez alatt az idő alatt más vonat a Nyugati pályaudvarra be nem érkezett és onnan vonatot nem is indítottak. Lezárva maradtak a pályaudvar összes bejáratai és kijáratai. Az aranyág néptelen nagy pályaudvari csarnokban az első sánpárra érkezett meg a román király vonata.

A magyar határról magyar mozdony vontatta be a különvonatot, felemelt számú, megbízható személyzettel. E vonaton is vigyázó szolgálatot teljesítettek a politikai detektívek. A szerkoci után következő arany királyi koronás, számmelküll, sötéték nagy termekocokban láttuk meg Carol király kissé lefogyott, nyírott, szürke hajjuzsu, vidám tekintetű arcát. A nagy Pullman-kocsi hátsó felében tartózkodott. Közvetlenül hátfülkéje mellett egy fehérre lakkozott, tágas kocsiateremben. Egyszerű, sima bútorok mellett csak egy kis rádió vált láthatóvá az ablak mellett. Hanyag tartásban, két kézzel a zárt ablak párkányára támaszkodva, tekintett ki a sötéték zakóba öltözött király kíváncsian futtala végig tekintetét a várakozókra. Ablaka pontosan a küldöttségek élén álló újságírók csoportja előtt állott meg. Kezében a rövid szipkából szóvott cigaretta volt, mosolyogva köszönt az üdvözítő újságírók felé a király, majd oldalt fordult és végigtekintett a küldöttség várakozó tagjain.

A diplomaták tisztelgése

Csakhamar néhány román detektív szállott le kocsijáról, akk kalaplevéje, szívteljes távolságban állottak meg a perrenon. Egy idős, ősz hajjuzsu, kopasz ur sietett végig először a vonat mellett, a román különvonat vezetője: Pavelescu vasútgazgató, dr. Székely Sándor, a Nyugati-pályaudvar főnöke intézkedett, hogy a különvonatot gépezeti szempontból a nemzetközi vasúti szabályoknak megfelelően vizsgálják át.

Ezalatt az idő alatt mindvégig az ablak mellett állott Carol király és a várakozókat nézegette. Ebben a pillanatban udvarias gesztussal szeméhez emelte Leica-gépet az egyik fotoriporter. A király barátságosan belenézett a gépbe, mintegy jelet adva annak, hogy beleegyezését adja a fotografálásához. Kíváncsian a királyi vonat egyik kísérője jelent meg a fotoriportereknél és a következő üzenetet hozta:

— A király öfésége megengedi a fotografálást és azt az üzenetet küldi, hogy le fogja bocsátani udvari kocsijának ablakát, hogy sikeresebb legyen a fényképezés.

Ezalatt az idő alatt a királyi kocsit mellől leszállottak a román előkelőségek, hogy üdvözöljék a megjelent budapesti diplomatákat. Az angol király temetésére utazott ugyanis a román király kíséretében Balif generális, Ilasevici generális, főudvarmester, Zwdeck ezredes, Mária övezgy anyakirályné udvarmestere, P. Anghelescu hadügyminiszter és Lapedatu közoktatásiügyi miniszter, valamint több adjutáns. Ezek az urak bemutatkoztak a várakozó diplomatáknak, majd tíz perc múlva a királyi kocsit mellett álló Pullman-kocsiba felszállott a pesti diplomáciai testület itt megjelent minden tagja.

Ugy a cinderes civil urak, mint a katonai attasék fent a különkocsiban levetették kabátjaikat és a közben tágassá átrendezett teremkocsban hajdanfóval sorfalat állottak. Grigorcea, román követ jelentette a főudvarmesternek, hogy a cercere kézen állnak az urak és ekkor — mindezt a perron mellett álló vonat ablakain át látni lehetett — Carol király eldob a cigarettáját, kissé meghajolt, amikor kilépett királyi különkocsijából és átment a szomszédos vasúti kocsiba. Itt mosolyogva és barátságosan cercler tartott, egyik lépést téve, kezét fogott a megjelent diplomatákkal, közülük többekkel hol angolul, hol franciául egy-egy szót váltott. A követektől megkérdezte, hogy ezelőtt hol teljesített diplomáciai szolgálatait.

Csupán pár percig tartott a cercla, azután a király visszaszállt különkocsijába s a fe-

hér teremben, ahol magánosan tartózkodott, ismét az ablakhoz lépett, De előbb valóban úgy, ahogy előre bejelentette, leeresztette kocsijának ablakát és ismét két kezére támaszkodva, derűsen kihajolt az ablakon. A király a diplomatákat kívül senkivel egy szót nem váltott mindaddig az ideig, míg Budapesten tartózkodott. De végéig ott maradt az ablaknál, ismét rágyújtott egy cigarettára és láthatóan azzal szórakozott, hogy a különvonat előtt álló diplomatákat újságírókat, rendőrsztrikeket figyelte.

Egy deris epizód

Ez alatt az idő alatt a fotoriporterek buzgó fényképeztek a vasúti kocsit ablakában

SZÍNHÁZ-FILM

Kontusovka

A világhírű lengyel pálinkáról neveztek el a szerzők a Kontusovka című ragyogó zenés vígjátékot, amelynek hősei orosz emigráns hercegek, szélhámosok, kártyások, továbbá a Riviera mondain életének érdekes alakjai, maga Kontusovka pedig egy hallatlanul mulatságos parvenüi lengyel kocsmárosné, aki az emigráns orosz herceggel kötött házassága révén vél a nagy társaság középpontjába jutni.

A Kontusovka remek, vidám meseje és részben orosz dalokból, részben egészen

álló királyt. Segített derűs tenni ezt az intermezzót: Carol király kedvenc két kiskutyája, két fehér és sárga-színfoltos, japán pincskutya, amelyek közül egyik odafurakodott az ablakhoz, a király karja alá és kidugta okos fejét. A király lehajolt a kiskutyához, vidáman csejtintgetett neki és örömmel konstátálta, hogy a fotoriporterek ezt a friss jelenetet is megörökítették a nyitott ablak mellett. A király ezek után is ott maradt a kocsit ablakában, Kiséret nélkül lévén a kocsiateremben, ott maradt az ablaknál állva, szemlélődve addig a pillanatig, amíg a magyar pályaudvar főnöke egy néma elzárással indulást nem parancsolt a királyi különvonat vezetőjének.

Carol király a nyitott ablak mellett, mikor kocsija a levett kalapu diplomaták csoportja előtt vonult el, háromszor hajította meg magát egymásután. A király az ablakhoz állva nézett vissza a várakozókra, míg vonata el nem tűnt a szem elől.

friss dzsessz muzsikából fölépített zenéje érthetővé teszi a darab nagy budapesti sikerét. Az Andrássy uti színház hónapokon át játszotta a Kontusovkát zsufozt házak mellett.

Nálunk Gróf László rendezte az ujdonságot, a főszerepeket pedig Közégi Margit, Budaházy Magda, Czoppán Flóri, Beness Ilona, Jenei, Borovszky, Ihász, Balázs, Rajnai, Csóka, Lantos és Nagy István játszó.

Yeichi Nimura

A világ leghíresebb táncművészenek, Yeichi Nimuranak mára hirdették táncestetjét a jövő hét keddjére kellett halasztani.

A rendkívüli érdeklődés után itelve

HETI MUSOR:

Csütörtök fél 9: Nászut Bécsbe. (Negyedszer.)

Péntek, fél 9: Nászut Bécsbe. (Ötödször.)

Szombat d. u. fél 4: Csáki bíró lánya. (Szentimrei Jenő kalotaszegi balladája a türei, a vistai és mérai parasztszínészek előadásában. Ifjúsági előadás, olcsó helyárrakkal.)

d. u. 6: Vallomás. (Kovács György vendégfellépéssel, Fényes Alice-szal, olcsó helyárrakkal.)

este 9: Kontusovka. (Axel Nielsen zenés vígjátéka. Földította: Stela Adorján és Szenezs Andor. A budapesti Andrássy uti színház ezévi legnagyobb sikere. Közégi Margit, Budaházy Magda, Czoppán Flóri, Beness Ilona, Jenei János, Borovszky Oszkár, Ihász, Balázs Samu, Rajnai, Csóka, Lantos és Nagy István fellépéssel. Rendező: Gróf László. Premierbérlet 20.)

Vasárnap d. u. 3: Gülü baba. (Olcsó helyárrakkal.)

d. u. 6: Nászut Bécsbe. (Hatodszor.)

este 9: Kontusovka. (Másodszor.)

Hétfő fél 9: Kontusovka. (Harmadszor. Rendes bérlet 20.)

Kedd fél 9: Kontusovka. (Negyedszer.)

este 11: Yeichi Nimura (a világ leghíresebb japán táncművészenek egyetlen esteje Lisan Kay amerikai táncművésznő közreműködésével. Mérsékeltén emelt helyárrakkal.)

ROMÁN OPERA MUSORA:

Pénteken, január 31-én: Cozia kolostori lány (Premier.)

Szombaton, február 1-én iskolai matiné: A szevillai borbély.

Vasárnap, február 2-án este: Turandot.

Hétfőn, február 3-án: Aurel Malcan turnéjának előadása.

EDISON MOZGÓ MUSORA:

Két világszenzáció! Ilyen még nem volt! I. Canalia (A kutya). Dráma, Har y Baur-ról. II. Édes keringő. Operett egy meseországából. Kamil a Horn, Louis Gavenri, Hans Rütman, Teo Lingon, Adel Sandock. Helyárak: 9 és 13 lej. Kezdet: 3, 6 és 9 órakor.

ROVAL MOZGÓ MUSORA:

Ma, csütörtökön páratlan ragyogó világsláger.

Premier: Ooci Ciornia (Fekete szemek).

Fősz: Harry Baur, Simone Simon, a legszebb francia filmsztár, Jean Pierre Aumont (az Echopajul főszereplője). A Moszkvai éjszakák testvérfilmje. Film előtt új jomnal. Számozott helyek elővételben délelőtt 10 órától a mozgó kasszájánál. Francia produkció.

MUNKAS MOZGÓ MUSORA:

Csütörtökön, pénteken 3, 6 és 9. Szombaton nincs előadás. Vasárnap 3, 6 és 9: Dupla műsor: I. A rejtelem asszony. Izgalmas rómdráma. Gilbert Roland utolsó filmje. — II. Charlie Chaplin Londonban. Főszerepben: Warner Oland. Helyárak: 10 és 12 + 3 lej.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

A. S. Reteag. Szveskedjék németül irt levelezőlapon a könyvet a következő címen megrendelni: Libraria Literaria, Cernăuți.

A könyvpiac szenzációja:

Mihail Solochow
A CSENDES DON II.
(viharos napok)

A világhírű regény második része. Az első nagy szovjetregény ez, mely monumentális felépítéssel, a halhatatlan orosz irodára emlékeztető nagyvonalúsággal, az első előkelő személytelenségének tárgyilagosságával tükrözi vissza az orosz hirodalom nagy átalakulását. Izléses egészítségkonkótás, 340 oldal 156 lej. Az első rész ugyanolyan kiállításban 129 lej. Kapha ó minden könyvkereskedésben.

CONTINENTAL

SZÁLLODA

BUDAPEST,

VII. DOHANY-UCCA 42.

AZ A HELY,

AHOL A JO KÖZONSÉG

JOL ERZI MAGAT.

LEGMODERNEBB SZÁLLODAI

KENYELEM.

ELSŐRANGU ÉTTEREM,

ZENE, TÁNC.

SZÍNHÁZAK SZORAKOZO-

HELYEK ÉS A KERESKEDELEM

KÖZPONTJÁBAN.

MÉRSEKELT ÁRAK. GARAGE

A HÁZBAN.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnei egy 200 2 lej, vasgagabá bettivel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Álláskeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelölés levelet csak egy továbbitunk, ha portóbeliyege mellékelve van.

Elsőrendű ebéd és vacsora koszt kapható az új vezetést alatt álló Modern penzóban. Cluj, az új Iparkamara épületében.

Házasságokat díltos eredményre közzé a széleskörű összerögtetésével rendező "MIREA" iroda, Cluj, Regele Ferdinand 12.

Vasúti abonamenttel rendelkező utazókat keresek Filty gyártmányaim elhelyezésére. Ifj Simon Márton Targu-Mures.

Kényelmes, masszív vaságy, sodronnyal, esetleg finom lószőr matraccal, továbbá vilánykályha, juányosan eladó. Str. Regina Maria 6, II. em. 7-b. (Fotófilm-udvar). Megtekinthető d. e. 8—11 és d. u. 2—5-ig.

Könyvkötészet és gépekkel való dobozgyártásban teljes jártassággal bíró fiatal, nőlen ember kerestetik azonnali belépésre. Irásbeli ajánlatok, igények megjelölésével "Irti" Medias, címre intézendők.

Elsőrangú masamód hisasszonyt, kinek munkakönyvében 2 évi gyakorlat hivatalosan igazolva van, azonnalra keresek. Ajánlatok "Salon Janca" Fágáras, küldendők.

Egy különbejárású butorozott szoba, hol főzni is lehet, azonnal kiadó. Cim: Manduláne, Reg. Ferd. 3. Cukrárszda fölött.

Tisztviselő, vagy egyedülálló unghölgy lakást, esetleg teljes ellátást kaphat övezgy uriaszony kétszobás, konyhás, fürdőszobás lakásában, Cim a kiadóban.

Vennénk, esetleg elcserélnénk egy 2800 m/m. csucsávo ságu, 225 m/m. csucsomagasságu esztergapatod egy 1600—1800 m/m. csucsávo-ságu esztergapataddal. Ajánlatokat kérjük Mera et Co. Cluj, Str. Jaslör 8 sz. alá.

Rolfilmes fényképezőgépet, patefont, lemezeket és dísztárgyakat készpénzért veszünk. "Pax", Cluj, Ca. Victoriei 6.

Könyvkiadóvállalat keres jómegjelenésű, megbízható, intelligens akvizitort, lehetőleg nőt. Megfelelés esetén esetleg fix javadalmazás is. Megkeresések "Literatura" jelígre a kiadóba kéretnek.

Jóforgalmu üzlethelyiség, korszmának is alkalmas, olcsón kiadó. Lusztig Izsák, Chichis, jud. Salaj.

Jól bevezetett kosztadás, teljes felszereléssel, elköltözés miatt azonnal átadó. Cim a kiadóban.

Női és férfi fehérművarrást, kelengyekészítést a legszebb kivitelben vállal özv. Berkovitsné, Str. Legiona Ardeleană 5.

Korn borbélyüzem, Calea Regele Ferdinand 63. (neológ templommal szemben) rendkívül olcsó árakon végez razolozást, borotválást, hajnyírást. Kéri a zsidó közönség szíves pártfogását.

אשרת כשר

cukrász, eljegyzésekre, esküvőkre s egyéb alkalomokra rendeléseket a legszebb kivitelben, jutányosan készít. Adler, Str. Dubău-lor 8.

PHIL
INGE
STAND
P
olcsón
CON

— Lupa és réje. Bucuretegnap a fővá hívelé tárgyalt azik, ahol fe sok lezajlásá ban tegnap t és dr Lupa t mehedintim-gy ban. A Curen egymást vádol eselekményeké előfordulak.

— A Szovje tendő programban. 10 ember dol számot most gazdasági élet munkásainak Ebben az eszt fizetni. Négy munkásházak méiert építelen csak 5 mill 338 milliót adta lokra 1935-ben. elő erre a cé 54.000-e emellé házak és mozi esztendőben 36 országban.

— Gyomor-nyosága, erős a gyomorbeliuz morsavtúltengés József keserűv rövidesen megsgalban észlett a Ferenc József verhasnál és o melyek vátoia

— Félévig kigyó. Julius kigyó érkezett dapesten eddig kel. patkányok órásk gyókat, o ja köze te, hog kacsát eszik. A A természet c csával, galamb gyót, de a hat nyulni. Éhség tatta és csak e cébe tett akcpe bőtől Budape ápolók szerint fogókúra ha

— A cluji Z cluji Zsidó Jót vasárnap délut táncas teadélu

— K. Hirsch 31-én záró kiállítás a St művészno min mert szavazás lyk munkáj nek. Együttal fog történni. A zót díjtanul

— Törvénye január 1—1936 tett törvények közérdeklő r tár, világos Könyvtári fo deknak, banko hetelen. Ára zónél: dr Rös Cluj.

Keren
Leis

HIREK

PHILIPS INGELEN STANDARD rádiót olcsón kis részletre CONSTRUCTIO-nál

Lupu és „Goga” bartáságos eszmecsereje. Bucurestiből jelentik: Octavian Goga...

A Szovjet megállapította az 1935. esztendő programját. Szédítő számok rajzanak a programban...

Gyomor- és bélhurut, az emésztés hiányossága, erős bomlás és erjedési folyamatok a gyomor-bélhuzamban...

Félévíg éhségstrájkolt a budapesti óriáskigyó. Julius 7-én hét méter hosszú új óriáskigyó érkezett a budapesti Állatkertbe...

A clujji Zsidó Nőegylet teadélutánja. A clujji Zsidó Jótékony Nőegylet február 2-án, vasárnap délután 5 órakor rendezi szokásos táncos teadélutánját a Palace kávéházban.

K. Hirsch Margit porcellánkiállítás. E hó 31-én zárul K. Hirsch Margit porcellánkiállítása a Str. I. G. Duca 3 szám alatt.

Törvénycímfár. Most jelent meg az 1919 január 1—1935 december 31-ike között közzétett törvények, végrehajtási utasításokat és közérdekű rendeleteket felölelő törvénycímfár, világos és áttekinthető összeállításban.

ORVOSI ROVAT

Az emésztőszervek ideges természetű megbetegedései

A gyomor-bajok legnagyobb részének okai ideges természetű zavarokban kereshetők, még pedig vagy a központi idegrendszer, vagy a gyomor falában levő idegmirigyekben.

A „Gastro D” gyógyszernek éppen az az előnye, hogy hat az idegszövetre, megőrzi az ellenállást és így csillapítja a fájdalmakat.

Ismeretlen fiatal emberek megverték egy clujji diákot. Porda Nicolae egyetemi hallgató, aki a Drágalina uccán haladt szerdáról csütörtökre virradó éjjel...

Nem vádolják felségseréssel Dobrescu Aurel. Bucurestiből jelentik: A Curentul írja: Egyik esti lap olyan hírt közölt, mely szerint Aurel Dobrescut felségseréssé miatt bíróság elé állítják.

Az elhunyt angol király bélyeggyűjteménye. Londonból jelentik: Bélyeggyűjteményekben élénken találgatják, hogy mi lesz a jövője V. György király gyűjteményének...

Irország északi részében állandósultak az incidensek katolikusok és protestánsok között. Belfastból jelentik: Irország északi részében a katolikusok és protestánsok között igen elszaporodtak az incidensek.

Feledhetetlen élmény! OCCI CIORNIA (Fekete szemek) Fősz.: HARRY BAUR, SIMONE SIMON, JEAN PIERRE AUMONT.

Eljegyzés. Stösszel David, Alba-Iulia és Mátyás Olga, Reteag, jegyesek. Minden külön értesítés helyett.

Borah amerikai szenátor az amerikai külpolitikai elszigetelődést hirdeti. Newyorkból jelentik: Borah szenátor a közelebbi elnökválasztásokkal kapcsolatosan beszédet mondott...

Hajhullást és korpásodást szüntet Tarpan hajcsepp. Modern, újszerű hajtápszert, cholesterol tartalommal.

Modernizálódik az Izlám szent városa. Londonból jelentik: A mohamedánok szent városa, Mekka, modernizálódik. Hedszasz király, Ibn Saud, rendeletet adott ki, melyben fontos reformokat vezet be.

A Bnej Jiszráel előadása. Február 4-én, kedden este 9 órai kezdettel tartja meg a Bnej Jiszráel rendes kulturgyűlését.

Meghalt Zubkoff, Vilmos excsászár hercegnek volt férje. Luxemburgból jelentik: Zubkoff Alexander pincér, Viktória porosz hercegnő volt férje, tegnap 35 éves korában meghalt.

Az Országos Zsidó Párt Clujji Tagozatának

Str. Seguna 7. sz. alatti jogvédő irodájában csütörtökön, január 30-án déli 1/2-1/2 óra között dr. Felix Márton tart inspekcót

MEGNYILT SZÉKELY ÉS RÉTI BUTORGYÁR R. T. lakberendezési KIÁLLITÁSA Targu-Muresen 30 ragyogó interieur, 30 lakásberendezési probléma tökéletes megoldása

TURISZTIKA

A Haggibbor turisztikai szakosztálya vasárnap, február 2-án gyalogkirándulást rendez Feleac—Mikestetó—Árpádcsuc utárrányal. Indulás reggel 10 órakor a Haggibbor Str. Regina Maria 15 szám alatti Otthonotól.

A Palesztinahivatal közleménye

Uj intézkedések a névre szóló cserifikátok érvényességéről

Palesztinából kapott információk szerint a palesztinai kormány azt tervezi, hogy a különféle névre szóló cserifikátok érvényességi tartamát, mint drisot, diákok, papok, stb. le akarják szállítani az eddigi egy évről három hónapra.

Felhívjuk tehát mindenkinek figyelmét arra, hogy azonnal az ilyen cserifikátok kézhezvétele után sürgősen forduljanak a Palesztina Hivatalhoz a továbbiak elintézésé végett.

A gyakorlatból tudjuk, hogy az ügyek teljes likvidálása az elgondoltnál mindig hosszabb időt vesz igénybe és ezért késedelem esetén kiteszik magukat annak, hogy a cserifikát érvényességét elveszíti.

RÁDIÓ MŰSOR

- Bucuresti. 17.15: Constantinescu Jancu zenekara. 19.15: Anghel Viorela éneke. 19.35: Hires énekesek lemezei. 20.15: A filmharmonikusok hangversenye. 22.55: Hírek. Budapest. 6.41: Torna, utána hanglemezek. 10: Hírek. 17.30: Jazz az Ostendéből Kalmár Pál énekszámával. 19.30: Verdi: Alarcosbál, közvetítés az Operaházból. 23: Cigányzene. 0.5: Hírek. Droitwich. 21: Tarka zenés dalosest. London. 19.30: Szórakozató zene. 21: Terevos orgonaművész játéka. 22.30: Balalajka. Bécs 22.15: Revüoperett Brüsszel. 22.15: Könnyű zene. Prága. 16.10: Szalonégyes. 22.15: Jazz. Párizs. 21.30: Vigorérák. Poste Parisien. 20.28: Hangverseny. Radio Paris. 23.45: Mozart. Strassbourg. 19.15: Mozzart: Klarinét és zongora-averseny. Toulouse. 0.45: Könnyű zene. Hilversum. 20.10: Az amszterdami hangversenyház zenekara. Belgrád. 22.20: Rádiózenekar. Ljubljana. 20: Rádiózenekar. Zagáb. 12.15: Beethoven II. szimfóniája. 20: Hangverseny. Milánó. 20.35: Donizetti: Lammemoori Lucia, opera.

Incelet fontos nyilatkozatra készül a választások szabadságáról. Bucures'iből jelentik: Incelet belligymn'szter a napokban fontos nyilatkozatot fog tenni a sajtó előtt a választási tulkapások megakadályozása céljából és az államvédelmi törvény szigorú alkalmazása érdekében.

Bérbeadó Simleui-Silvaniein élék forga.mu városban egyedüli, konkurencia nélküli szálloda, kávéház és étterem Rosenberg Mór tulajdonos.

VEDEKEZZEN CSAKIS Primeros GUMMI ALTAL A LEGFINOMABB ÉS LEGBIZTOSABB

Keren Kayemeth Leisrael nagy MEETINGET rendez február 3-án este 9 órakor az Unitárius Gimnáziumban

UJ KELET Legújabb hírek

Angliában nagy jelentőséget tulajdonítanak a György király temetésére összegyűlt államfők megbeszéléseinek

Az olasz trónörökös a belga királlyal tárgyal. Károly király a bolgár királlyal és a jugoszláv régensherceggel tárgyal. Hollandia az olajszankciókat sürgeti. Olaszország kész fellépni Németország ellen, ha megszállna a rajnai demilitarizált zónát

Kétmillió ember vett részt György király temetésén

Párizs, január 29. (Rador.) Az összes lapok első oldalukon számolnak be a londoni temetésről. A Matin szerint egy, talán kétmillió ember nézte azt végig.

A sajtó foglalkozik a londoni tárgyalásokkal is, amelyek azonban a temetés miatt nem tarthattak huzamosabb ideig. Eden, Neville Chamberlain és Flandin megbeszéléseinek célja olyan metódus létrehozása, mely biztosítaná a nemzetközi rendet, nem állítva szembe másokat Németországgal, mint a stressai konferencián alkotott blokkot. Mint ismeretes, Flandin is közreműködött a stressai blokk létrehozatalában.

A lapok kiemelik, hogy az olasz trónörökös találkozott a belga királlyal és emlékeztetnek arra, hogy utóbbinak szerepet tulajdonítottak az olasz-abesszin vizzály elsímitására vonatkozó intervenciókban. A román, bolgár királyok és a jugoszláv régensherceg találkozásának szintén erkölcsi jelentősége van. Anglia igen ritkán érdeklődött a balkáni problémák iránt. A fenti uralkodók találkozása a Balkán-félsziget konszolidálására vezethet. A l'Oeuvre ezzel kapcsolatosan azt írja, hogy angol körökben úgy tudják hogy Laval megkérdezte a római kormányt, milyen álláspontra helyezkedne abban az esetben, ha Németország nem tartaná be kötelezettségeit a rajnai demilitarizált zónában. A római kormány közölte, hogy azt tenné, amit Franciaország tesz. Állítólag kijelentette Olaszország, hogy csak hét divíziót foglalkoztat Kelet-Afrikában, tehát emberei nem hiányoznának. Ez a válasz, írja a lap — kedvező benyomást keltett Angliában.

London, január 29. (Rador.) II. Károly román király tegnap Haakon norvég uralkodó látogatását fogadta.

A Windsorba küldött koszorúk száma meghaladta a tízezret, úgyhogy nem fértek be a templomba és az azt körülvevő park pázsitjára helyezték.

A holland küldöttség ma délelőtt 9.30 órakor, Lebrun elnök 9.35-kor, a dán király pedig 15.15 órakor utazik haza.

A tradíció értelmében Baldwin és a többi miniszter nem követték a gyászmenetet a Westminster Halltól Windsorig, hanem reggel a számukra külön tartott istentiszteleten vettek részt.

London, január 29. (Rador.) A tengerészeti konferencia ma folytatja a György király halála miatt félbeszakított munkálatait. A főbizottság ma délután a fegyverkezések kvantitatív korlátozásának kérdését fogja tárgyalni.

London, január 29. (Rador.) Az ismeretlen katonai sirjánál ma megjelent II. Károly román király, aki koszorút helyezett a sírra. Az uralkodó kíséretében voltak Titulescu külügyminiszter, Paul Anghelescu tábornok hadügyminiszter és Lapadatu kultuszminiszter. Több ezer főnyi embertömeg nézte végig az aktust, ami után öfelséglettelkesen megéljenztek.

A mai nap folyamán a király sorsa felkeresi az angol királyi család tagjait, majd a többi Londonban tartózkodó államfővel fog értekezni. A román katonai osztag ma hazaindul.

Róma, január 29. (Rador.) A Duce dicsőítő táviratot intézett Badoglio marsallhoz az északi fronton elért győzelmeiért. Egyidejű stockholmi jelentés szerint a

svéd Vörös-Kereszt intézkedett, hogy dr. Hylander ambulanciája tovább folytassa működését.

Hága, január 29. (Rador.) A külügyi költségvetés vitája során a szenátusban többen sajnálkozásukat fejezték ki, hogy a Népszövetség nem lépett közbe gyorsab-

ban az olasz-abesszin vizzályban. Sajnálatos, hogy a petróleum és a többi háborús cikk nem szerepel a szankciós listán. A szenátorok azt a reményüket fejezték ki, hogy Hollandia hozzá fog járulni a szankciók kiterjesztéséhez és azt támogatni fogja.

A kormány elhatározta, hogy olcsó gyapotot importál a falusi lakosság számára

Bucuresti, január 29. A kormány gazdasági bizottsága tegnap tartotta első ülését a szünidő után. A falusi gazdaágaknak szükséges gyapot alacsonyabb tételének lehetőségével foglalkoztak. Felmerült az a terv, hogy nagyobb mennyiségű gyapotot importálnak, amit alacsony áron hoznak forgalomba.

Dr. Costinescu beszámolt az Angliával folytatott tárgyalások eredményeiről és közölte, hogy néhány napon belül az érdemi részére kerül sor. Maga a miniszter fogja az angol delegátumokat a petróleum mezőkön, a Prahova völgyében teendő ki-

rándulásukon kalauzolni.

A gazdasági bizottság ülése után a pénzügyminisztériumban Tatarescu, Antonescu, Inculete, Pop miniszterek és Mitita Constantinescu bankkormányzó értekezletet tartottak, amelyen a pénzügyminiszter jelentést tett a párizsi tárgyalások állásáról, amelyeket befejezetteknek lehet tekinteni. Az utolsó híreket várják a francia fővárosból, hogy Antonescu utjának időpontját ki lehessen tűzni. Valószínű, hogy pénteken, de legkésőbb február 3-án kerül sor arra.

Capitol Mozdó

Ma világláger premier!

CASTA DIVA

A legforróbb, legizibb romantika. Csupa művészet. Pazar kiállítás. Eredeti felvételek Rómában, Nápolyban és Milánóban készült. Főszereplő: Eggerth Mártha, ki a „Norma” és „Sevillai borbély” c. operák legszebb áráit énekli. A velencei Inversey első díját nyert vígfilm! Műsor előtt: Uj világhíradó.

Meghalt Teitelbaum Joel főrabbi felesége

Óriási tömeg részvételével temették el a nagyasszonyt

Satu-Mare, január 29. (Az Uj Kelet tud.) Ma hajnali négy órakor hosszú évek szenvedései után jobblétre sanderült Teitelbaum Joel satmari főrabbi felesége. Teitelbaumné, aki Horowitz kalocsai rabbi leánya volt, hosszú évek óta betegeskedett gyógyíthatatlan szívbjá támadta meg. Ötvenegy éves korában halt meg a teljesen visszavonult életet élt nagyasszony, akinek beteggyámban is volt ideje és lehetősége széleskörű jótékonyági tevékenységet irányítani. Satmar zsidóságában mély részvétet keltett a főrabbi gyásza és délután három órakor már kétezer ember lepte el Teitelbaumék templomát, ahonnan a temetési szertartás lezajlott. Amikor a főrabbi bucsuzott elhunyt élettársától, még a férfiak is sírva fakadtak. Utána Mejer Lippe, a főrabbi veje tartott megrendítő gyászbeszédet.

Ezután megindult a halottas menet. A végeláthatatlan sor végigvonult a főbb utvonalon, ahol a zsidó kereskedők lehozott rollókkal adóztak a főrabbiné emlé-

kének. A környék zsidóságának tömegei is felvonultak a szomorú gyászszertartáson.

Teitelbaum Joel főrabbit feleségének halála mélyen megtörte. A chasid gaon élete tele volt megpróbáltatásokkal. Tizenöt évvel ezelőtt halt meg hajdon leánya és néhány évvel ezelőtt Teitelbaum sígheti rabbinak felesége, aki szintén édes leánya volt. A gyász szomorúságában megtört főrabbit az egész város és a környék zsidóságának részvéte veszi körül.

ERŐ, EGÉSZSÉG KONDÍCIÓ TORNA
GYÉMÁNT TORNAISKOLÁBAN
Egyéni és csoporttanítás. Str. Nicolae Iorga 3.

Demokrata diákgárdák alakulnak

Bucuresti, január 30. A Tempo című lap jelenti, hogy a demokrata diákgárdák G. Radulescu javaslatára elhatározta diákgárdák alakítását a demokratikus szabadságjogok megvédése céljából. Ezek a gárdák az ország összes egyetemei mellett működnek.

Ocsi Csarnya (Fekete szemek)

Sajtóbemutató a Royal-mozgóban

Mai kezdettel vetíti a clujai Royal-mozgó Harry Baumak és Simon Simone-nak filmjét, az „Ocsi Csarnya”-át. Története Oroszországban játszódik le a filmnek, a tipikus orosz millió mellőzésével. Nem vad, duhajkodó orosz nagyurak szerepelnek, sem gárdatisztek vagy nagyhercegek. Társadalmi drámának készült ez a film, egy család életét ábrázolja. Az apa: Harry Baur, a leánya: Simon Simone. Nem eseménydús film ez, nincsenek benne nagy történések, nagy események. Egy apa és egy leány drámája elevenedik meg előttünk és talán itt-ott banálissá, elcsépeltté is válna a film témája, ha nem Harry Baur, a világnak ma legnagyobb drámai színésze tartaná kezében elejétől végig a cselekmény fonálát és nem játszana olyan drámai erővel, olyan lendülettel és annyi érzéssel, hogy magával ragadja a nézőt és mélyebben impresszionálja, mint akármelyik állandó feszültséggel, túlfűtött eseményekkel telített film. Az „Ocsi Csarnya”-nak kétségkívül nagy sikere lesz nálunk. Zenéje, gyönyörű orosz motívumú melódiákkal jót megelégték a filmet Clujon. Amit ehhez még Harry Baur és partnerei, Simon Simone és a kisebb szerepek előrendű francia színészei adnak, teljesen elégedendő a film osztatlan sikerének biztosításához.

A „Goldmark” zenekar kéri tagjait, hogy a f. évi január hó 30-án, csütörtökön este 9 órakor, a megszokott helyen megtartandó összejövetelükön megjeljenek.

Nagy vendéglő-reform Oroszországban. A szovjetkormány új rendelkezéssel szabályozta a vendéglőket és egyéb étkezőhelyiségeket. Három csoportra osztják ezeket az üzemeket. Az első csoportba tartoznak a gyárak, üzemek és iskolák éttermei és büféi, melyekben a munkások, a hivatalnokok és a diákok rendszeresen étkeznek. Ezek a legolcsóbb étkezőhelyek. A kormány állítja meg az étel árát. A második csoportba tartoznak a nyilvános vendéglők, az automata büffek, az ugynevezett amerikai kávéházak, valamint a diétás és vegetáriánus vendéglők. Az előbbekkel ellentétben itt étlap szerint lehet enni. Ezek a vendéglők valamivel drágábbak a hivatalos üzemi éttermeknél, de az árakat itt is a kormány szabja meg. A szokásos ételken kívül ezek a vendéglők kötelesek különböző husfalat fogásokat készíteni, melyeknek maximális ára 1 rubel, továbbá halakat 2 rubelért. A húsételek árát 3 rubelben maximalta a kormány. A harmadik csoportba tartoznak az ugynevezett előkelőbb vendéglők, melyek éjszaka is nyitva vannak. Itt étel- és ital-különlegességeket lehet kapni, ugyancsak a kormány által megszabott áron. Ez az új beosztás március 1-én lép életbe. Ezen a napon tömegesen nyílnak meg Oroszország területén a második csoportba tartozó nyilvános vendéglők és kávéházak. Berendeznek ezenkívül több mintázemet is, ahol tömegesen „futószalagon” készítenek különböző húsételeket, halakat és főzéseket. Ugyan ezeket az ételeket félig kész állapotban is meg lehet kapni, úgy, hogy a háziasszonynak odahaza már csak meg kell sütnie az ételt. Ezt a rendszeret amerikai mintára másolják az oroszok. Ugyancsak bevezetik az olyan élelmiszeri üzemeket, melyek a kész ételeket házhöz küldik.

A lecsesz és lego csobb kézimunkát
Fisch Böskénél
szerezheti be
CEUJ, Str. Gh. Baritiu No. 16.

CENZURAT



A nem v...

A Harmadik megszünt nemet Nemzetközi vi keményei komoly egész nemzetköz

Nem azért, m volna a németo kútek szenvedé hatalmak részre a zsidókkal mű zött — nemcsak re is meg, azon országaihoz özőn nek a Harmadik

Ma, amikor sulyos gondok pusztá egészen deklarációhoz tö vették észre ma hogy Hitler nem ezer zsidó és n eddig szabadított vándorló töme Németországból. És hogyan?

Nem a vagy gyonról nem mo Ezt magának a sége van! Külföldi és a gazd meiót; kiföldre

A külföldnek gedi át Hitler, p pénzt.

Erre nem szárn számítotnak a ha hagyták a zsidó ban a németorsz megvédésében.

Ma azonban k állami sulyosab zsidó-politikájá mint ahogy ezt

Ennek tudha amellyel a Néps karolta a menek

Eddig nem a számára a Macd tal adminisztrat

Azt hitte a kötelességet ha ajándékozta ma segélyezőket sz Most egyszerűbe veszi és költség ügyi hivatalt.

Ez a fordulat szövetség — m komoly akcióra fon és főleg a feltartóztatására államokat menté rájukszabadított

Másik komoly nemzetközi for zsidó-politika és népszövetségi rreleontés, hogy a német korm azt jelentené, h zyanuk helyett kal a világpiaer

Es ezen a p sulyos jelentősé rikai akciója is angol és ameri blija — és amel az áruátranzfer

Herbert Sam könnyű kalando a nagyon is óv megmondott p E tulajdonságá kárát is látta n Palesztina tőko

De éppen ez bert Samuel áll s állítja fel a metországi zsid történet kívánó